

Ds J. J. KNAP Cz.

EEN GEHEEL AFZONDERLIJKE PLAATS neemt Ds Knap, — die 16 April j.l. zijn veertig-jarig ambtsjubileum mocht beleven — in tusschen zijn ambtgenooten. Afgezonderd in engeren zin door het gemis van zijn gehoor, heeft hij, evenals de groote toonkunstenaar Beethoven dat kon doen, in de stilte te beter kunnen luisteren naar de stemmen, die in het rijk der gemeene gratie tot klankenweelde groeien, maar die in dat van de bijzondere genade alleen worden opgevangen door wie in ootmoed zeggen kan: „Spreek Heer, Uw dienstknecht hoort.”

Zoo neemt Ds Knap ook een afzonderlijke plaats in als „vooraanstaand man.” Terwijl anderen door hun spreken in vergaderingen of andersoortig openbaar optreden zich den weg omhoog gebaad hebben of dien weg vanzelf gebaad zagen, is het gezag, dat aan den naam van Ds Knap verbonden is, in de zuiverste atmosfeer gegroeid, namelijk louter uit den inhoud en de draagkracht van zijn, in taalkundig gaafsten vorm gegoten gedachten. Geen enkelen bijstand dan het gedrukte woord hebben die gedachten gehad, om te komen tot een gezag, dat in de politieke arena minstens een „storm van applaus” zou ontketenen. Mij dunkt, ik zie een fijnen glimlach op des jubilaris' gelaat.... juist dat applaus zou hij niet „kunnen” hooren....

Een afzonderlijke plaats neemt Ds Knap almeê in door zijn kerkelijke omlijsting. Toen ik hem eens vroeg: hoe is het toch te verklaren, dat u, die in uw denken en schrijven niet alleen de Gereformeerde lijn volgt, maar ook de *konsekwenties* daarvan doorziet, in de Herv. Kerk blijft? — was zijn antwoord zoo heel eenvoudig, echt Ds Knap: „Wel, mijn grootvader was predikant in de Herv. Kerk, mijn vader ook, en

zou ik nu... neen, ik zou er niet kunnen uitgaan.” Daarmee was immers de aard van den band voldoende aangewezen? Intusschen, Ds Knap is door zijn boeken, zijn dagboeken en zijn blad „Oude Paden” geworden „interkerkelijk bezit,” zooals Ds Van Grieken dat in het jubileum-nummer van Oude Paden zeer juist noemt.

En waar beter, schooner, zuiverder dan in dat „interkerkelijke” komt de kern van Ds Knap's wezen uit? Is hij niet boven alles „bedienaar des Goddelijken Woords” (geen brief of briefkaart teekent hij dan met de drie letters V. D. M.), en is het niet bovenal het Evangelie der verlossing door Jezus Christus, dat de bodem, de stuwkracht en het hoofddoel van al zijn arbeid is?

Ziende op den aard van zijn zeer omvangrijken persarbeid, zouden we bijna zeggen: alles voor den kring der gelijkdenkenden. Maar dan zouden we 't toch verkeerd zeggen. Want indien we onder Evangelisatie iets meer verstaan dan het aanstellen van een Bijbeljuffrouw, die Bijbels op afbetaling verkoopt, en het doen uitgaan van een koffiewagen door de stad — en ook *deze* dingen heeft Ds Knap niet verzuimd — dan ligt er juist in zijn vele boeken en in zijn blad een Evangeliseerende kracht van buitengewoon verstrekkende beteekenis.

Immers heeft de Groninger pastor, wiens kansel véél grooter is dan die, waarop hij zijn gemeente dient, eenerzijds door doelbewust duurzaam te *poneeren* en niet te polemiseeren, en anderzijds door het *gansche* levensgebied in zijn belangstelling te betrekken, de *kracht* van het Evangelie in den Christelijken levenskring uitgedreven tot *troost* voor den Christelijken levenskring.

In een rede na den November-storm van 1908 sprak Ds Knap deze woorden:

„Neem de tempels der wetenschap uit een volk weg, neem die van de kunst weg, doof de vuren der fabrieken, laat het geklep van den beursbengel niet meer gehoord worden; doe dit alles en nochtans zal het volk blijven bestaan. Het zal er door in de achterhoede geraken, maar het zal die rampen mettertijd weer te boven komen.

„Maar als ge het houweel in de fundamenten van den tempel des Heeren slaat; als ge de eenvoudige kerken afbreekt, — dan is alle hoop voor het volk verloren en zijn weder-opbloei een afgesneden zaak.”

Wie zóó spreekt, en wiens geest veertig jaren lang uit die bron gedrenkt is, heeft het Evangelie in zijn *wereld-reddende* kracht gepeild, en gepredikt, en bevorderd. Dat aan Ds Knap bovendien het kostbare talent van een gaaf taalgebruik is geschonken, heeft den weg voor duizendvoudigen zegen te beter gebaad.

Van dien zegen Gods ontving hijzelf een deel terug in een benijdenswaardige Schriftkennis, een onwrikbare beslistheid en een niettemin voorbeeldige zachtmoedigheid in het oordeel.

„Uitgeven?” heeft Ds Knap eens aan een uitgever gevraagd, die hem wilde animeeren tot persarbeid, „wat moet ik uitgeven?” Zoo is het begonnen. En het is geworden een *stroom* van uitgaven, die tegelijk een *stroom* van zegen werd.

In een tijd, waarin „de fundamenten worden omgestooten,” hebben wij *grondleggers* noodig. Zulk een is Ds Knap. Geve God hem nog menig jaar te mogen bouwen aan den tempel, die nimmer vergaan zal, brengende eenvoud der hem geschonken talenten terug aan zijn Zender, voor Wiens Koninkrijk te arbeiden de lust van zijn leven is.